XXXVI. évf. Cluj-Kolozsvár, 1926. Május 5. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapitotta: Dr. BOROS GYÖRGY.

Pünkösd.

A Husvét diadalma visszaadta az örökélet hitét s az eljövendő Pünkösd a lélek teljes megszentelődéséhez fog vezetni.

Künn a természetben megtörtént a feltámadás s az uj élet az áldott nap sugarainak hatása alatt naponként élénkebbé lesz, gazdagabbá válik. Fű nő, vetés zöldül, rügyek fakadása után virágok feselnek s ama magasztos ünnepen elmondhatjuk, hogy „a pünkösti rózsa kihajlott az utra.“ Micsoda gazdagság Isten szép világán a réten, a völgyben, a kertben, a mezőn! Minő áldás mindenfelé az áldást osztó esőcseppek után! Készül a természet az ő nagy Pünköstjére.

Benn az emberi lélekben is történt valami. Nagypéntek megedzett, Husvét az örökélet hitével megörvendeztetett s Pünkösd szent érzelemre gyújt mindannyiunkat. Szent érzelemre s igaz lelkesedéssel tölt el, mint a tanitványokat s első követőket.

Valamint a pacsirta dalt zengett a szántövető tavaszi munkájához s a csalogány nótát csattog a szép nyári éjszakához: az emberi sziv is Istenbe vetett hitével, benső nyugalmával visszhangozza ama szent ritmusokat, miket Isten lelke küld őhozzá, hogy általuk fölmelegedjék, szentebbé lehessen. Jézus lelke fogta fel leghivebben az Atyának eme szeretettel teljes izenetét, a léleknek eme benső közléseit s mi a názáreti prófétára gondolva, áldjuk Istent, Atyánkat a pünkösti lélekért, a megujhodás után a megszentelődésért.

Óh Atyánk, adj szép tavaszt, adj munkás nyárt, hozd el piros Pünkösd napját s töltsd ki lelkedet mi reánk minden időben!

K. E.

Unitarian school for the ministry
merica
Berkeley
California

TŰZHELY MELLETT

Ádámosi Kovács István kántortanitó.

— 1844—1926. —

F. é. márc. 24-én a felsőszentmihályi temetőben temetés volt. Eltemettük Kovács István nyug. kántortanitót, aki 50 éven át szolgálta fajának kulturáját és egyházának felvirágoztatását.

Szolgálatban eltöltött 50 év sok idő. És minő szolgálatban!? Mert amilyen szép és kiváltságos szolgálat a papi, tanitói s általában a belső emberi szolgálat, épen olyan keserves az a sok meg nem értés és gáncs miatt, amivel lépten-nyomon találkoznunk kell ép azoknak részéről, akiknek boldogságáért az életünket áldozzuk fel.

Kovács István 50 évig dolgozott önmagát megtagadva, mert ő abból a régi jóvágásu emberekből való anyag volt, aki kötelességét magáért a kötelességért végezte s nem, hogy azért duplán megfizessék, vagy agyondicsérjék.

Meg is látszik a nyoma az ő fáradozásának mind Sinfalván, mint Szentmihályfalván, hol régi tanitványai és ismerősei a legnagyobb tisztelettel és hálával emlékeznek meg róla.

Élete nem volt zajos, sőt talán tulságosan egyszerü és csöndes, mint általában az olyan embereké szokott lenni, akik értékeiket önmagukban hordják s nem a nagy világ vásári piacán vásárolják a legtöbbször a lélek nyugalma ellenében.

Született 1844-ben Torockón, hol hasonló nevü atyja bányász volt. A particulából (igy hivták a régi torockói iskolát) a kolozsvári kollegiumba küldte fel atyja, honnan az 5-ik gimn. elvégzése után Kriza püspök kiküldte Homoródalmásra segédtanitónak.

Itt két évet töltött, miközben letette a tanitói és kántorképesitői vizsgát s azután átment Homoródszentpéterre rendes kántortanitónak.

1874-ben már Sinfalván találjuk, ahol müködött egészen 1900-ig. Ekkor nyugdijaztatta magát, mint áll. tanitó, de az egyházat még 20 esztendeig szolgálta Szentmihályfalván, mint énekvezér.

Ekkorra, az idő is eltelvén, az aggság terhe lenyomta vállait s neki ott kellett hagynia azt a munkateret, ahol 50 évig olyan becsülettel küzdött és fáradott. Gyermekeinél vonta meg magát, hol ennél, hol annál töltve megérdemelt boldogságban hátralevő idejét.

Öt gyermeket nevelt fel és tanittatott abból a fizetésnek alig nevezhető jövedelemből, amit kapott régen egy-egy kántortanitó.

De szerencséje volt, hogy volt egy áldott lelkü, jó felesége, homoródalmási Rigó Mária, aki gondjai, bajai feleterhét mindig hordozta s akivel hogy 50 évet nem élhetett együtt, az csak azon

mult, hogy a jó asszony a jubiláris évforduló előtt pár hónappal meghalt.

Most ott pihennek mind a ketten a felsőszentmihályi temetőben egymás közelében.

Legyen siri álmuk csendes, emlékük áldott!

Az elhunytakban Kovács István szentbenedeki unitárius lelkész apját és anyját gyászolja. —*i* —*s*.

Ésaiás könyvéből.

(Ésaiás 21 : 10, 11. Dallama 213.)

1. Vigyázó, mondd, mikor virrad meg,
Meddig tart még a nagy rémület.
Oh én szérűm, cséplésem fia,
Meddig öldös a nagy éjtszaka?
Rémülőknek, szédülőknek,
Vigyázó, mondd meg:
Az álmot lerázzák,
Istent ugy várják.
Fölkel az Ur s szabaditást ád.

2. Vigyázó, vidd hirül népemnek,
Végét vetem vergődésinek.
Jeruzsálem, szent láng verte seb,
Ne fájj tovább, megépitelek.
Vergődőknek, gyötrődőknek,
Vigyázó, mondd meg:
A riadó zengjen,
Az ég is rengjen,
Nem hagy el az élő Isten, nem.

3. Vigyázó, várj, igy szólj a népnek;
Értelme van a szenvedésnek,
Áldást fakaszt minden szenvedés,
Tisztitó tűz az istenverés,
Szenvedőknek, rettegőknek
Vigyázó, mondd meg,
Az Urat ugy várják,
Szivükbe zárják
S áldják az ő ostorozását.

(*P. M.*)

Isten háza.

Nézz föl a templomodra,
aztán a földre le
s szégyeld magad! hogy eddig
nem gondoltál vele.
Fején, mint koldusasszonyén,
málló zsindelysorok;
rongy keszkenyő s piszkos falán
a könny végig csorog.
Nemes alakja félve
tekint az égre fel,
kezét feléd kinyujtja,
segélyért esdekel.
Adj néki biztató mosolyt,
ölelést, könnyeket,
földön csusszál előtte és
add neki mindened!

Gyermekkorodban sokszor
rajongva nézted itt
a tarka ablakoknak
szivárványszineit.
Az ég megnyilt előtted és
aranyos rácson át
látott megihletett szemed
születni hit-csodát.
Ragaszkodjál hitedhez!
vigasztalást az ád,
a felhők otthonán tul
mutat egy jobb hazát.
Kétségbesés hullámi közt
utolsó deszkaszál,
melyhez tapadva fulladó
reményed partra száll.
Ha jól esik, imádkozz,
ha nem, hagyd abba azt!
a kötelesség szentebb,
mint ima és malaszt.
Merészen kell kilépned és
melléje állanod,
légy hive rendületlenül,
ne hagyd a templomot!
Légy meggyőződve, hidd el,
hogy Isten létezik!
de ha azokkal tartasz,
akik ezt nem teszik,
akkor se hagyd el hűtlenül,
tedd azt, amit lehet,
élj templomodban nemzeti
és faji életet! **PÖNÖGEI.**

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

„Jókor kelj fel“ s *Menj az utcán szépen folyvást* erkölcsi szabályokat a Dávid Ferenc Egylet ősi formájokban beszerezte és kinyomatja. Hogy milyen becses és mennyire kedvelt dolgok voltak, az mutatja fényesen, hogy egy 66 éves és egy 72 éves falusi földmivelő ember emlékezetből leirta, beküldötte. Az egylet előállitási árban fogja árusitni. Szeretne annyi ezeret nyomatni, hogy minden ifjunak jusson belőle. A nyári tanitáson kis kézikönyv lesz. Mindenki szivesen fogja megtanulni. Kérünk *minden lelkészt, tanitót és szülőt,* hogy vegyék számba a 24 évesig levő ifjuságot s azonnal rendeljék meg. Kedves, hasznos és jótékony dolgot cselekszik, aki gondoskodik községe gyermekeiről és ifjairól. Van 10.000 iskolás gyermek és 10.000 konfirmált. Ennyit kell elhelyezni. S ugy lesz, ahogy akarjuk! Tessék százával rendelni meg!

Művészet.

Tóth István képei.

Tóth István rajztanár a husvéti szünet alatt bemutatta Kolozsvár közönségének Tóth István festőművészt. Midőn 1924-ben az Egyházi Képviselő Tanács az akkor már festőművész hirében álló ifju unitáriust meghivta kollegiumunkba, jól tudta, hogy a müvész és a tanár az ő személyében szerencsésen egésziti ki egymást. De van ebben a kapcsolatban még egyéb is. A tanár is tanul és szerez a tanitványok hatása alatt olyan gondolatokat, amelyek különben elkerülnék. Ide kevésbbé talál a régi latin közmondás: tanitva tanulunk (docendo discimus), de mégis jó érintkezni az ifju kezdőkkel, akik néha tapogatva és ösztön után próbálgatva, rávezetik a tanárt rejtett szépségekre.

Március 28-án, midőn Tóth István képkiállitása megnyilt, feltünő volt az ifjuság nagy száma. A kis tanulók a teremben képtől-képhez bolyongtak. Nézdeltek s szedegették a sok friss képet, mint a méh a virágról a mézet. Lehet, hogy többje csak falrakó lesz a nagy képtárban, melyet országnak, embervilágnak neveznek, de ott volt közöttük a pallér s talán a tervező müvész is.

A kiállitás hire Kolozsvár intelligens közönsége javarészét már a megnyitásra oda vonzotta. Azonnal meg is kezdődött a vásár. A legnagyobb, a gyönyörü pipacsos mezőt azonnal megvették. Sokan pályáztak rá. Pályáztak azok is, akiktől elvették a nagy buzakalászos, pipacscsal festett téreket, azok is, akik ezen, vagy a kisebb képen megkapják azt, ami nincsen: az örökösen szép természetet, a mindig gyönyörüen zöldelő lombos fákat, a tó néma tükrében is életet hirdető kicsiny nyirbokrokat.

Tóth István képei az örök tavasz, az örök ifjuság hirnökei. A régi templom, a még régibb várfal, sőt a temető is megélénkül az ő derüs lelkétől, csöndesen vidám kedélyétől. Bámulva a négy falat diszitő müalkotásokat, alig veszik észre a szerényen magábazárkózó müvészt. Hiszen nem is ez a fő, hanem az, hogy ő lásson meg minden szépet, ő hozzon szemünk elébe uj, nagy csodákat onnan, ahol az emberek ezrei mindig néznek, de nem látnak.

Valóban a müvész egyik legszebb feladata, hogy tanitsa látni az emberek sokaságát. Azt szeretnők, hogy ez a mi kedves müvészünk Erdélyünk minden központi helyén állitsa ki képeit. Az kellene, hogy egyszerübb ifjuságunk is lássa és tanulja meg, milyen óriás különbség van a Tóth Istvánok eredeti müvei és a vásári piacok, silány, nyomtatott képei között. Azt tartanók kivánatosnak, hogy müvészünk tovább képezné a mi Istentől annyi tehetséggel megáldott népünket.

A megnyitás ünnepén dr. Boros György főjegyző tartotta a megnyitó beszédet és rámutatott, hogy milyen nagyon elhalványul és eltompul a város falai között élő emberek érzéke a szép iránt. A felhőben a látóhatár felé haladó nap visszatérő sugarai a Duna

tükrében oly isteni képet festenek, amilyet az emberek nem érdemelnek meg, de némán el is vonulnak mellette. A szél mindenütt gondoskodik a felhők mesét beszélő foszlányairól, de azt látni kell s át kell szürni a lélek legfinomabb állományán. Tanulni kell látni, ismerni kell a szépet, mert igy lesz igazán boldog az élet. Mi szivből köszöntjük Tóth Istvánt a müvészt s szeretnők, ha minden központi helyen kiállitná elragadóan bájos képeit.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Missziói munka.

Brassói D. F. Unitárius Nőegylet. A brassói Unitárius Nőegylet a Dávid Ferenc nevét viseli és eszméit igyekszik beoltani a lelkekbe. Alig pár éves multra tekinthet vissza s ha rendkivüli eredményekkel nem dicsekedhetik is, de tiszteletreméltó a munka, melyet teljesitett. Müködése az egyházközség otthontalan helyzeténél fogva korlátok között mozog, de szükebb körben sok jóakarattal és szeretettel végzi egyházi és társadalmi kötelességét. Van számos buzgó és igazán lelkes tagja, kik anyagi áldozatokkal és idővel, gyüjtéssel, rendezéssel és minden munkával a szükség pillanatában rendelkezésre állanak s abban találják őszinte örömüket, ha az egyházközség kiépitéséért, szebb jövőjéért tehetnek valamit. Nem várnak köszönetet azért, ami belsőleg okoz örömet nekik. Tudják, hogy minden jó cselekedetnek leghübb itélőbirája a lelkiismeret helybenhagyó szava. Ez az érzés vezette a mult évben is, midőn — amint már évek óta teszi — a Nőegylet a presbitériummal és több buzgó egyháztaggal a templomépités javára a téli időszakban közel 23.000 leut jövedelmező müsoros táncestélyt rendezett s a tavaszi időszakban majálist, melynek 14.000 leu volt a tiszta jövedelme. Az egyházközség kiépitéséért folytatott s inkább anyagi megerősödést célzó e fáradhatatlan törekvésben azonban a Nőegylet nem érezte egészen kimeritve erejét, hanem az egyházias szellem javitására, a lelki élet erősitésére a télnek mintegy négy hónapjában vasárnaponként vallásos estélyeket rendezett. Egyfelől alkalmat akart adni az iskolás és iskolából kikerült ifjuságnak különböző szereplésekkel az önmivelésre és az egyházi életbe való belekapcsolódásra, másfelől jóleső érzést óhajtott kelteni a szereplő ifjuság lelkes munkájával a szülői szivben s a vallásos és ismeretterjesztő felolvasások és előadások által szolgálni a gyülekezet érdeklődő tagjaiban a szellemi müvelődés előmozditását. A Nőegylet tagjainak egyházi buzgóságából fakadó rendezői munkáját a közönség azzal jutalmazta, hogy a vallásos estélyek iránt folyton érdeklődést mutatott. A Nőegyletnek s különösen nehány igazán buzgó és fáradhatatlan tagjának lehet köszönni azt is, hogy karácsonykor évek óta s igy most is 50—60 iskolásgyermek részesült cipő, ruha stb. segélyben s minden megjelenő gyermek valami kedves meglepetésben, melynek az értéke a közelebbi karácsonykor mintegy 20.000 leu volt.

A buzgó gyüjtőknek és szives adakozóknak neveit kissé hosszu volna felsorolni. Érzi mindenki jótettének megnyugtató örömét. Jelen alkalommal legyen elég e helyen is kifejezésre juttatott és mindenkinek szóló hálás köszönetnyilvánitás. Ha majd a jó Isten ez egyházközséget is megsegiti, hogy megértő hivei buzgóságából és áldozatkészségéből, az egyetemes unitáriusság támogatására is számitva, kölcsönkért és sok nehézséget okozó helyiség helyett a saját hajlékában folytathatja nemescélu munkáját, akkor talán a munka is intenzivebb s az eredmény is még megnyugtatóbb lehet. Akkor talán a Dávid Ferenc szelleme jobban és szebben fogja formálni a lelkeket. *kl.*

A székelyderzsi unitárius egyházközségben az 1925/26. téli évadban a következő belmissziói munka folyt: Tartatott: 10 vallásos estély. (Dec. 6, 13, 20. Jan. 10, 17, 24, 31. Febr. 7, 28. Márc. 23.) 2 ifjusági müsoros estély. (Dec. 25, Márc. 7.) 1 felnőttek müsoros estélye. (Febr. 16 és megismételve 21.) A vallásos estélyeken imát és bibliamagyarázatot tartott minden egyes alkalommal Balázs András lelkész, március 23-án Pál Ferenc esperes. Ezen estélyeken elhangzott 27 felolvasás, illetve szabadelőadás valláserkölcsi, társadalmi, egészségügyi és gazdasági kérdésekről. Felolvasást, illetve szabadelőadást tartottak: Balázs András lelkész, Szathmáry Ferenc énekvezér, Ádám Dániel áll. tanitó, Győrffy Mária áll. tanitónő, Szathmáryné Kádár Iboly, Győrffy Sárika, Ürmösi József lelkész. A hivek közül: Pál Ferenc, Dénes Mózes, Kerestely Lajos, Toró Zsigmond, Orbán Dénes, ifj. Brok Mózes. A két ifjusági előadáson szavalatokon és énekeken kivül előadásra került: „Karácsoni pásztorjáték“, „Hazafelé“ és „Táncos Feri fogsága“, melyeket Balázs András lelkész tanitott be az ifjuságnak az énekekkel együtt. A felnőttek estélyén szinre került „A betyár kendője“ c. népszinmű Szathmáry Ferenc énekvezér, Szathmáryné és a Győrffy-lányok betanitásában. E téli estélyeken szerepelt 121 egyén és elhangzott 141 szavalat. Minden héten hétfőn este kétszólamu dalárdát és csütörtökön este ujénekeket tanitott énekvezér. Az estélyek jövedelméből faragászati eszközök beszerzésére 4000, hősök emlékalapjára 300, dalárda pénztára javára 700, D. F. ifjusági egylet pénztára javára 750 Leu jutott. Kitartó munka után remélhető siker!

Nyilvános köszönet. Alólirottak a székelyderzsi unitárius egyházközség nevében hálás köszönetet mondunk Kohnt János és neje Dénes Zsuzsánna Szabó székelyderzsi lakósoknak, akik nyolcezer (8000) leu értékben egy égszinkék plüs szószék-takarót ajándékoztak ezzel a felirással: *„Mutasd meg hitedet cselekedeteid által.“* Amerikából mult év őszén hazakerült afiai ezen szép és értékes ajándéka vallásos buzgóságról és egyházszeretetről teszen tanubizonyságot. Nemes cselekedetük szolgáljon buzditó például minden buzgó kereszténynek, és egyházát szerető unitáriusnak. Isten áldása legyen a buzgó ajándékozók életén. Székelyderzs, 1926 április hó 20-án. *Balázs András* lelkész, *Egyed János* gondnok.

Egyleti élet és munkásság.

A székelyudvarhelyi Unitárius Nőkszövetsége, élén Bölöni Vilmos lelkésszel a téli időszakban folytatva az előző évi munkásságot, élénk egyházi életet teremtett itt e helyen, ahol két nagy középiskolával biró egyházzal kellett lépést tartani. Az eredmény megfelelő. Estélyeinket a református kollégium imatermében tartottuk s e helyiséget mindig zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Az első estélyen Németh Albert miniszteri tanácsos, ny. pénzügyigazgató olvasott fel a tűzről és annak ősmagyar vonatkozásairól, a második estély előadója Ütő Lajos székelykereszturi lelkész volt, aki a Biblia női alakjait mutatta be, ugyanakkor Halmágyi Samu tanár költeményeiből olvasott fel. A harmadik estélyen pedig Ébert András liceumi aligazgató beszélt a lelki nagyság utjairól. A nőkszövetsége március 7-i gyülésén előző elnöke lemondása után elnökének egyhangulag Ébert Andrásnét választotta meg, aki állandó lelkes buzgalmat fejtett ki a szövetség munkájában.

Uj elnökünk báró Petrichevich-Horváth Arthur április 25-én a D. F. Egylet választmányában megkezdette müködését. Dr. Boros György ügyvezető alelnök üdvözlő szavaira azzal válaszolt, hogy ő a munka embere s minden szabad idejét szivesen forditja az egylet nemes törekvése előmozditására. A választmány lelkes éljenzéssel fogadta az elnököt s ugyanakkor kifejezte mély és fájdalmas részvétét Perczelné Kozma Flóra elhunyta fölött. Hasonló érzés kisérte a kedves és bájos Kovács Buba lesujtó halálát, kinek szülői Kovács Kálmán és neje Boros Margit választmányunk buzgó tagjai. A pénztár állapota megnyugtató s örvendetes hogy a pénztáros, Gálfi Lőrincz sürü levelezése igen szép eredményt ért el a hátralékok befizetésével, de még sok a hátralék. Örökös (500 leus) *alapitóink* szaporodnak. A kolozsvári jó példát mutat a még nem jelentkezett többi egyházközségnek. Az egylet felveszi a harcot az *alkohol* ellen s a közgyülési estélyen nem fogja engedni, hogy alkoholfogyasztás legyen. Az *erkölcsi szabályok* kiadását meghatározta. Első elnöke *Dr. Brassai életrajzát*, melyet dr. Boros György a f. évben kiad, buzgó propagadával fogja terjeszteni. A *Dávid Ferenc dévai emléke* helyreállitásában támogatni fogja a külföldi és hazai unitárius ifjuságot. Az ünnepélyt szeptemberre tervezik s oda várják nemcsak a városi, hanem a falusi D. F. Egyletek, Nőszövetségek és ifjusági körök népes küldöttségeit. *Várja* a Választmány az összes egyházközségek jelentését az egyleti alakulatokról, melyért az ügyvezető elnök felhivást bocsátott ki.

Az iklandi D. F. E. 1925—26 téli időszaki munkásságáról a következőkben számolok be: Ez időszakban tartottunk a D. F. halála évfordulója alkalmából Istentisztelettel kapcsolatos felolvasó délutánt diszülés keretében. Ezenkivül tartottunk 8 (nyolc) vasárnap este vallásos jellegü felolvasó estélyt. Müsoron szerepeltek fel-

olvasások, szabadelőadások, szavalatok, ének számok. Felolvasásokat, szabadelőadásokat tartottak: Kovács Gy. lelkész (5), Kovács lelkészné (3), Török tanitó (4), Magyari ref. lelkész (4), Magyari lelkészné (3) aktuális kérdésekről. Felolvasó estélyek elég látogatottak voltak. Ifjusági Egyesület f. év febr. 14-én 5 drb. 1 felvonásos vigjátékot, illetve szindarabot, ápr. 5-én Géczi I.: „Gyimesi vadvirág“ c. 3 felvonásos szinmüvét adta elő jó előadásban és rendezésben. A tiszta jövedelem iskolánk javára folyt be, melyért minden áldozatot meghozni szent kötelességünk. *Kovács Béla* lelkész.

A vargyasi D. F. Egyletnek és D. F. Ifjusági Egyletnek 1926. márc. 14-én az iskola helyiségében tartott ünnepélyes záró gyülésén a tárgysorozat a következő volt: 1. Gyülekezeti ének. 2. Ima, Kádár L. s. lelkész. 3. Megnyitó, Kiss Károly gyülésrendező. 4. Beszámoló az egyesületek évi munkájáról. 5. Isten, édes jó Atyánk, énekli a vegyeskar-dalárda. 6. Az unitárius vallás lényege. Felolvassa Kádár L. s. lelkész. 7. Fiamnak, irta Arany János, szavalja Máthé Ilus. 8. Hazafelé. Szinmü 1 felvonásban, irta Gyallay D. Személyek: Gergő, Mihály, Péter foglyok oroszországban — Sütő János, Dimén András, Máthé Ferenc il. Nagyasszony — Máthé Ilona, Fiatal ur Kicza Tivadar. 9. Vándor estimája, énekelte a vegyeskar. 10. Szerelmes levél. Vigjáték 1 felvonásban, irta Gyallay D. Személyek; Zsuzsa — Borbáth Vilma, Pista — Farkas Ferenc alsó, Margitka — Tamás Böska. 11. Népdalok, énekli a vegyeskar. 12. Bajos Jeremiás. Magánjelenet — Jakab Ferenc. 13. Bezáró szavak, Kisgyörgy Sándor lelkész. 14. Tebenned biztunk, énekli a gyülekezet.

A pipei ifjusági D. F. Egylet folyó év április hó 5-én anyagilag és erkölcsileg szépen sikerült mükedvelői előadást rendezett a lelkész vezetése mellett. Az egyház tagjai sikerülten adták elő a következőket: Férjhez menjek-e? (monolog), Borura derü (dialog), Politika (dialog), Piroska modern leány lesz (1 felv.), Jancsi-cigány fogsága (1 felv.), Ködkirályfi (1 felv. szinmű), „Toll-tépő“ kaláka (bohózat 1 felv.).

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Hitoktatóból főispán. Angliában és Amerikában a vallástanitás egészen a gyülekezet tagjaira nehezedik. A pap és a papné s más alkalmas tag a fiatalembereket előkészitik erre a szép és nem könnyü feladatra. Minthogy mindenki részesült vasárnapi iskolai, tehát vallásos oktatásban s amellett rendesen mindenik végzett felsőbb iskolát is, csakhamar kész tanitókká lesznek. A tanitók magoknak osztályt választanak. Egy osztályban lehet 10—20—30, sőt több tanuló is. Kivált a nők szivesen kezdik az 5—6 éves kis gyerekekkel, mert ilyeneket is fölvesznek az iskolába. A tanitó a maga kis csoportját végig viszi az összes évfolyamokon. Vannak 20—25 éves tanulók is, akiket rendesen a pap tanit. Ma már kitünő tankönyv-irodalmuk van mindkét országban. Lancashire főispánja Taylor Percy John ur először vasárnapi tanitó volt, azután fonó gyáripari igazgató s végül a napokban főispán lett.

Külföldről.

A sheffieldi konferencia.

Április 12—16. napjain zajlott le Sheffieldben az ugynevezett National conference (Nemzeti konferencia). Az angol unitáriusok kétféle szervezetben dolgoznak. Az egyik a Britt és Külföldi Unitárius Társulat. Ez az eredeti, immár több mint 100 esztendős és kizárólag unitárius szervezet, mely figyelemmel kiséri és gondozza nemcsak az angol unitáriusok érdekeit, hanem a föld más részein levő unitárius mozgalmakat, kivéve Amerikát, ahol külön szervezkedés van.

A másik szervezet a most emlitett „National Conference“. Nem tisztán unitárius, amennyiben a delegátusok között szerepelnek a szabadelvü keresztény, szabad keresztény, presbiteri és más rokongyülekezetek képviselői is. A magját azonban ennek is az unitárius gyülekezetek képviselői alkotják. Az első ilyen konferenciát 1882-ben tartották Liverpoolban. Azóta minden harmadik évben tartják meg. A sheffieldi volt a tizenötödik. Feladata a dogmákhoz nem kötött, szabad keresztény gyülekezetek összetartása elsősorban Angliában. Ezenkivül figyelemmel kiséri a törvényhozás munkáját, a társadalmi élet káros és a fejlődést gátló kinövéseit. Munkája tehát nem tisztán egyházi, hanem egyetemes, szociális kérdésekkel és problémákkal is foglalkozik.

A sheffieldi konferencián e sorok irója is jelen volt s ugy gondolja, hogy e lap olvasóit érdekelni fogja egy s más dolog, ami a konferencián történt.

Londonból mentem Sheffieldbe. Londonban töltöttem a husvéti szünidő négy hetét, három nap kivételével, melyet egy kedves magyar unitáriusbarát angol család házánál töltöttem.

Az állomáson már sok kedves ismerőssel találkoztam, kikkel a hampsteadi gyülekezet egyik estélyén ismerkedtem meg. A vasuti kocsiban egy öreg urral kerültem szembe. Alig öt perc mulva kiderült, hogy a velem szemben ülő ur, Moore Philemon nyugalmazott unitárius lelkész, apámnak osztálytársa volt ezelőtt 47 évvel Londonban. Kedves diákéleti epizódokat mondott el a szimpatikus öreg ur.

Délután 2 órakor érkeztünk Sheffieldbe. A konferencia megalakulása után a sheffieldi polgármester teájára sietünk a városházára. Jókora tömeg. Négy-ötszáz emberre becsülöm. A polgármester üdvözletére Street Kristóf nyug. unitárius lelkész, a konferencia elnöke válaszol. Street Kristóf nálunk is járt Erdélyben, mintegy 25 évvel ezelőtt. Hetven körül van, de tevékenysége és magas intelligenciája, valamint szimpatikus egyénisége miatt általános tiszteletnek örvend most is, mint ezelőtt.

A tea után gyülés van. Adminisztrativ ügyeket tárgyalnak. Félnyolckor templomba megyünk, az Upper Chapelbe. Történelmi

hely, minden köve és szeglete angol hitelődeink hősies, halálmegvető bátorságáról, hithüségéről és áldozatairól tanuskodik. A templom és karzat zsufolásig telve. A beszédet az öreg Tarrant, az Inquirer szerkesztője tartja. Alapigéje a 116. zsolt. 12. verse: Mivel fizessek az Urnak minden én hozzám való jótéteményeiért? Az egész istentisztelet vonzó és felemelő. Gyönyörü kar- és gyülekezeti énekek. Az angol istentiszteletet nagyon szeretem. Több a cselekedet és kevesebb a beszéd, mint a miénkben. Közvetlenebb, talán kissé misztikusabb, de mindenesetre megkapó, különösen ha a beszéd is jó. Pedig az legtöbbször jó és tartalmas, a korral haladó és aktuális a szó legnemesebb értelmében. Az angol pap, legalább amit én eddig hallottam, mindig ujat és mindig a legjobbat igyekszik adni. Semmi frázis és szónoki fogás, de igen gyakran a kérdést ügyesen állitja be s a problémák mélyébe pillant.

Lehet, hogy az angol prédikáció inkább értekezés. Ha azonban ez az értekezés jó, sokkal jobban leköti a figyelmet, mint egy kevésbbé száraz, de kevésbbé tartalmas vagy kopott, szinehagyott tartalmu szónoklat. Ebben a tekintetben az angol prédikáció, ha avatott kezekben van, a fejlődés magasabb fokát képviseli, mint a miénk.

A második nap első eseménye a Unity Chapelben lefolyt urvacsorai istentisztelet. Az öreg Carpenter tartja az ágendát. Ő ma az angol unitárizmus legtiszteltebb alakja. Egyike a régi nagy professzoroknak. Ilyen „nagyok“ bizony most itt sincsenek.

Maga az urvacsorai szertartás áhitatos és mély benyomást keltő volna, ha nem volnának sokan, akik nem vesznek — még a papok között is.

Az elnöki megnyitó magasszinvonalu, széles látókörü megnyilatkozása egy a vallás és a társadalmi élet égető problémáit tárgyilagosan megitélő embernek. Az Inquirer legközelebbi száma egy mellékletet fog hozni, amelyben a konferencián elhangzott előadások benne lesznek. Angolul tudó kollégáim figyelmét felhivom e mellékletre. Ha kéri valaki, én is szivesen elküldöm.

Az elnöki megnyitót követő ülés a papok, özvegyek és árvák ujonnan szervezett nyugdijalapjával foglalkozik. Az egyik szónok Mrs. Sydney Martineau. Micsoda asszony! Hogy tud beszélni! Hogy tudja egyesiteni az erőt és értelmet a női finomsággal és rábeszélő képességgel! Élvezet hallgatni. De nemcsak beszél, hanem tesz is. Egymaga 1000 fontot (egymillió leu) adott a nyugdijalapra. A délutáni programm tárgya: „A vallásos elvek alkalmazása az ipari életben.“ Az egyik előadó országgyülési képviselő, a munkás (szocialista) párt tagja.

Este fél 8 órakor nyilvános meeting a Victoria Hallban. Körülbelül ezer ember van jelen. Az első szónok egy hölgy, a békemozgalomról beszél. A második lord Parmoor. Tárgya: „A népek ligája.“ Feszült figyelemmel hallgatják. Angliában mindenki bizik abban, hogy a Nemzetek Szövetsége előbb-utóbb döntő jelen-

tőségü lesz a világpolitikában. Minden beszéd vagy mozgalom, ami ezzel összefügg, a legszélesebb rétegek érdeklődésére tarthat számot. Lord Parmoor élesen birálja az angol kormányt a genfi kudarcért. Kiemeli Németország felvételének nagy fontosságát. Nem erősen tetszik a publikumnak, de a végén mégis nagy óvációban részesül. Hiába! Igaza van. Következő tárgyak: „A szabad hit kötelessége“, „A vallás szava a munkáshoz“ és végül „A mai nap hite.“ Ez utóbbi tárgyat A. Hall sheffieldi lelkész adja elő. Minden tekintetben kitünő előadás. Az egyes pontok között himnuszokat énekel az egész publikum.

Szerdán reggel rövid istentisztelet után előveszik a legfontosabb tárgyat: „Gyakorlati kérdések egyházi életünket és szervezkedésünket illetőleg.“ Szervezkedni itt Angliában vallási alapon — nagyon nehéz. Mindenki annyira féltékeny a maga „egyéni“ véleményére és hitére, hogy valósággal lázba esik, ha csak hallja is a „szervezkedés“ szót. Pedig kezdik belátni, hogy kénytelenek megtenni, mert ha nem, nincs jövőjük. A higgadtabb elemek mindent elkövetnek, hogy a nyakas angol individualizmus szélsőségeit valahogy összeegyeztessék. A szervezkedés problémája a konferencián nem oldatott meg, de sikerült kezdeményezés volt s minden remény megvan arra, hogy a három év mulva tartandó ujabb konferencián végre sikerülni fog angol unitárius testvéreinknek *egy* szervezetben tömörülnie. Az előadók: Redfern liverpooli pap és Mrs. Sydney Martineau remek beszédekben fejtették ki a szervezkedés elkerülhetetlen voltát.

Egy órakor a Unity Hallban a helyi bizottság elnöke nagy lunche-ot adott. Mintegy 140-en voltak jelen. A kedden tartott elnöki megnyitó után az elnök megemlékezett Püspökünk ez évben tartandó 50 éves püspöki jubileumáról. Meleg szavakban méltatta a Főpásztor érdemeit. Azután üdvözölt engem, mint aki Erdélyből jelen lehettem a konferencián. A szerdán délben tartott lunche-on egy rövid beszédben megköszöntem a szives megemlékezést és az üdvözletet, kérve angol unitárius testvéreinket, hogy ne szünjenek meg a jövőben se támogatni minket. Beszédem láthatóan jó benyomást tett a nagyszámu fényes társaságra s minden oldalról sok meleg, biztató, baráti megnyilatkozást tapasztaltam utána.

Este meeting volt a gyermekek számára. Igen sok volt a beszéd. Azt hiszem, a gyermekek nem nagyon élvezték.

Csütörtökön reggel az istentiszteleten C. W. Townsend miszsziói lelkész prédikált. Kitünő szónok, pompás megjelenés. Az ezt követő ülés az alkoholfogyasztás és a kártyajáték terjedésének veszedelmével foglalkozott s felhivta a kormány figyelmét, hogy törvényhozásilag jöjjön segitségére az egyháznak a népromboló szenvedélyek korlátozása tekintetében.

Következő tárgyak: „Emancipáció a hagyományok alól és a szabad szellem hivatása.“ Este a Mappin mücsarnokban fényes „Conversatione.“ Mintegy 500 ember van jelen. Pompás koncert,

kitünő frissitők. A publikum között fényes, gyémántokkal megrakott hölgyek, frakkos urak és egyszerü tiszta ruhában járó-kelő munkásemberek.

Péntek az utolsó nap. Egy tárgya van: „Mi volt Jézus tanitása?“ Egy világi ember adja elő. Jeles iró. Unitárius volt, most nem az. Most — mint ő mondja — a vadonban bolyong és keresi az igazságot. Gyönyörü előadás, áthatva az evangélium krisztusi szellemétől. Nicol Cross londoni lelkész okos, szimpatikus, kedves beszéde fejti tovább a témát. Legvégül az uj elnök, dr. Gow, a Manchester Coll. egyik tanára, pompás beszéddel zárja be a konferenciát, kimutatva, hogy mi volt és mi ma az angol unitárizmus feladata. Ének és áldás fejezi be a gazdag programmu konferenciát.

Varga Béla.

Hankinson ujra Erdélyben járt.

Sokan ismerjük a budapesti quäker és unitárius segélyező misszió vezetőjét, aki egy pár fonttal a zsebében bejön évente egyszer-kétszer Erdélybe is. Hogy ilyenkor milyen módon és kikkel gyakorolja a szeretet cselekedeteit, azt nem emliti. Ahol megfordul, ott felkeresi az unitárius templomot, lelkészt s esetleg más olyan családokat, akik az unitáriusok munkájában részt vesznek.

Április 17-én utazott Szászrégenbe, hol egy régi barátját látogatta meg, aki a háboru előtt Londonban vendége volt. Házigazdája elvezette Farkas Albertné Boros Irén urnőhöz, aki mint Londonban a Channing House School volt növendéke, a kérdések özönével árasztotta el, melyekben régi iskolája és barátai iránt tudakozódott. Kedves volt őnagyságától hallani, hogy a vidéken lakó unitáriusok koronkint házuknál találkoznak s istentiszteletet is tartanak. Onnan Vécsre, a báró Kemény-család meglátogatására ment. Ott a család egy másik angol barátját, Mr. Patont találta. Paton urat Kolozsváron sokan ismerik. Szászrégenből Marosvásárhelyre utazott s ott néhány barátját meglátogatván; ezek az unitárius egyházi épületeket mutatták meg, a szép világos termet, ahol a gyülekezet hetenkint istentiszteletre gyül össze. A lelkész nem volt otthon s igy vele nem találkozhatott. Marosvásárhelyről autón Segesvárra szintén régi londoni barátjával, Veress Jenővel ment. Meglátogatta az unitárius lelkészt, az imaházat, részt vett egy gyülésen s az estét a gyülekezet tagjaival töltötte. Egy napra Székelyudvarhelyre ment, itt felkereste a lelkészt és a templomot, melynek szépsége gyönyörködtette. Egy családot látogatott meg, melynek egyik ifju tagja nemrégen halt el Budapesten. Együtt ebédelt Lőrinczy Dénes és Géza szüleivel. Mialatt Angliában tanult Lőrinczy Dénes, sokszor kereste fel Hankinsont. Egy napot töltött Tordán régi ismerőseinél, felkereste Lőrinczy esperest is. Régi vágyam teljesült ezuttal, — mondja Hankinson, — mert már évek óta látni óhajtottam Marosvásárhelyt és Székelyudvarhelyt, mert e városokról sokat olvastam.

Rendesen meglátogatja Kiss Sándor kolozsi lelkészt is, kinek neveltleányától, Bácsi Máriától hoz Budapestről üdvözletet. Mr. Hankinson, mint a többi magyar leányoknak, akik a londoni Channing House Schoolban tanultak, Bácsi Máriának is londoni tanuló korában patronusa volt.

Mr. Hankinson Kolozsváron minden alkalommal dr. Kiss Elek theol. dékán vendége, kivel szemben Angliában a háboru alatt is a legnagyobb jóakaratot tanusitotta.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Lapzártakor értesülünk, hogy báró Daniel Lajos isk. felügyelőgondnok ur meghalt. Bővebbet jövő számunkban.

A reformátusok uj püspököt választottak a nem régen elhunyt Nagy Károly helyébe dr. Makkay Sándor személyében. A választás egyhangu tüntetéssel történt s a király máris megerősitette. Melegen köszöntjük az uj püspököt, a kitünő irót, a humánus embert és a türelmesen buzgó egyházfőt. Kivánunk munkájára áldást és bő gyümölcsözést magyar népünk lelki életében.

Hálás köszönet. Báró Petrichevich-Horváth Kálmán tb. főgondnok ur Öméltósága atyai gondoskodásának a tárgyai közé a brassói egyházközséget is bekapcsolta, midőn az ujesztendő alkalmából, önkéntes elhatározásból, a brassói unitárius templomépitésre Hadházy Sándor egyh. pénztáros utján 100 L.-t küldött. E szives adomány értékét nagyra növeli annak tudása, hogy e lépést az igazán nagy főgondnokokra emlékeztető főgondnokunk akkor teszi, amikor vagyona nagy részétől megfosztották s megmaradt csekély jövedelméből emelkedett lelke mégis sokfelé juttat. De szép tettének különös jelentőséget ad az a tény, hogy amióta egyházi főhatóságunk a brassói egyházközség kiépitésének egyetemes unitárius jellegét kimondotta, ez az első olyan adomány, mely a határozatot foganatositja s minden kérés nélkül önként jön. Midőn még a hivatottak részéről is a szükséges anyagi és erkölcsi segités helyett annyi kicsinyes gondolkozás jut kifejezésre, nem titkolhatjuk el őszinte örömünket és mély hálánkat a nagy lélek ily szép megnyilatkozása felett. — Kiegészitésül nagy tisztelettel és köszönettel emlitjük fel Palatka Domokos Cfr. vonatvezető lélekszerinti unitáriusságát, aki a fenti célra szintén 100 L.-t küldött Balázsfalváról. Nem annyira az összeg nagysága, mint különösen a lélek kivánkozik a nyilvánosság elé, mely azt diktálta.

Leányotthonunk a templom és az iskola között kedves tanuló, üdülő és játszóteret kapott. Ebben, valamint az uj fürdőszoba berendezésében a D. F. E. Nőkszövetsége buzgó közremüködésének sokat köszönhetnek a szülők és a leánynevelés barátai.

Püspöki vizsgálatot tart ezuttal a küküllői körben dr. Boros György főjegyző, mint püspökhelyettes. A vizsgálat május 31-én Segesvárt fog kezdődni.

Gyülekezeti élet Szentgericén. Az a belső építő munka, melyet a mai idők ugyancsak megkivánnak, legtöbb egyházközségünk példájára, Szentgericén is beindult és zajtalanul bár, de kitartó céltudatossággal folyik. Az egyházközség kebelében két énekkar müködik. Egy vegyeskar és egy férfikar. Eltekintve az erkölcsi sikertől, egy évi müködése alatt közel tizezer lejjel gyarapitotta az egyházi vagyont a dalárda. Jelenleg, a tavaszi munkaidő beállván, többszólamu ének helyett gyülekezeti énektanulás van soron. Minden héten egyszer vallásos estélyre gyülnek össze kicsinyek és nagyok. Ez estélyeknek kedves, derüs pontját szokta képezni az alig négyéves *Kuti Bercike* meglepően és bámulatraméltóan ügyes szavalataival. A nagyok között *Varga György* gondnok fejt ki dicséretes buzgalmat a tervezett kulturház mielőbbi felépitésében. Ez épülettel szentgericei gyülekezetünk is el fog érkezni haladásának és müvelődésének egy uj, történelmi fejezetéhez.

Kovács Buba meghalt! Ez a lesujtó hir, mint gyujtó villám cikázott végig Kolozsvár magyar közönsége szivén ápril 19-én. Kovács Kálmán és neje Boros Margit leánya, a bájos, okos, rendkivül tehetséges, a mindenkit szerető, az életért rajongó drága leány élete 18-ik évében, ápril 18-án este 9 órakor, édesanyja kezét fogva félbeszakitotta imáját, mert „fáradt“ volt, behunyta szemét és már halott volt. A szülői szeretet, az anyai ápolás, az orvosi tudomány csodát müvelt nála, mert nemcsak megnyujtotta mindenki előtt kedves életét, hanem reményt is nyujtott a fölépülésre. Nem ugy történt, ahogy mindenki akarta! Koporsóját a könny és virág teljesen elboritotta, sirja fölött a szeretet virraszt s emléke ott ragyog a jó lelkek tükrében. Kovács Buba nem halt meg, csak aluszik.

A sirra helyezett koszoruk és csokrok feliratai: Drága Bubánknak — Anyuka, Apa és Margitka; Őszinte részvéttel — Dr. Pop Livius és neje; Klárikának — Kálmán bácsi; Őszinte részvéttel — Ugron István; Bubának szeretettel — Keresztanyja; Bubának szeretettel — Mikó-család; Kis hugomnak szeretettel — Nina néni és Józsi bácsi; Bubának — Irma néni, Lajos bácsi, Irmuska, Gizi, Lajoska; Drága Bubánknak — Nagymama, Laci, Sanyi, Keresztapa; Édes, jó Bubának — Margit néni és Lulu bácsi; Nagyon szeretett drága kicsi Bubának — Ella néni, Gyurka bácsi, Évike, Gyurika, Gabika; Bubának — Szent-Iványi József és neje; Felejthetetlen drága Bubának — Lenke, Irén és Margit néniék; Őszinte szeretettel — Piki, Albert, Tuli; Drága Bubának — Emma néni; Vaska Dezsőék; Drága jó Bubámnak — Rózsika; Bubának szeretettel — Petresék; Vili — Iván; Szeretettel drága jó Bubánknak — Róza néni, Kálmán bácsi; Mély részvéttel — dr. Koleszár László és

családja; Drága Bubának igaz szeretettel — László József; Szerettünk s szeretni fogunk — Gyuri bácsi, Róza néni; Drága Bubának — Dódi és Jenő, Zsófika; Utolsó üdvözletül — Dr. Jelen Gyula; Bubának — Farkas Gyula és neje; Kedves jó Bubának — Klára és Laci; Bubának szeretettel — A néni, Erzsike és Jancsi bácsi; Őszinte részvéttel — Dr. Kuhn Ottóné; A nemesszivü jó Bubának — Mária és Rózsika néni; Bubának szeretettel — Anna néni és Vári bácsi; Őszinte részvéttel — Vernes László és Péterfi László; Kicsi Buba a viszontlátásra! Isten vele! — Biró, Patay; A gyönyörü Bubának — Perédy Gyurka; Klárikának — a Leányotthon; Jenő bácsi — Mády néni; Bubának — Borbély István és családja; Maschke-gyerekek; Bethen György — Bethlen Györgyné; özv. Dr. Nyiredy Gézáné; Székely Jánosné; Istvánffy Sándorné; Röder Jenő; Röder Jenőné; Dr. Lukácsi József; Dr. Makkai Sándorné; Petres Kálmánné; özv. Nagy Jánosné; Dr. György Lajosné; Br. Hackéné; Kovács Jánosné; Dr. Jancsó Ödönné; Farkas Albertné; Varga Lajosné; Dr. Tavaszy Sándorné; Klárikának — volt osztálytársai; Bubának a legáldottabb léleknek — Gálffy Zsiga és családja; Bubának — Nagy Józsiék; özv. Hirsch Lajosné; Bubának — Márkosék; Legdrágább Bubánknak — Laci és Sanyi; Őszinte részvéttel — Országos Magyar Párt; Őszinte részvéttel — Klatrobetz és neje; Kovács Bubának — Ürmössy Károlyék; Kedves kis Bubának — Klumákék; Igaz barátsággal — Huszár Pálné; özv. Árkossy Gyuláné; Őszinte részvéttel — Vékás Lajosék; A drága Bubának — özv. Hirsch Mayerné; Kouba-család; Dezső József és neje; özv. Csiky Antalné és Brósz Ilona; — Drága Bubánknak — Lenke néni, Judit, Ágnes.

Az egyház pénztárába kitett iven Kovács Buba emlékére koszorumegváltás cimen az unitárius leányotthon javára eddig 11.000 leunál többet adtak össze a bánatos családnak, az elhunyt drága gyermeknek s a nemes intézménynek őszinte jóakarói. A kedves lányka emléke ifju lányainknak nevelését segiti elő.

Segesvári egyházközségünkben f. év március hó 4-én tartotta meg Gvidó Béla esperes ezévi vizsgálatát. Az értekezlet előtt istentisztelet volt, amelynek végeztével magasztos egyházi énekek és szavalatok gyönyörködtették a jelenvoltakat. Másnap márc. hó 5-én este 8 órakor Gvidó Béla esperes tiszteletére barátai egy meghitt társasvacsorát rendeztek. Nagy Béláné tiszteletesasszony kezdeményezésére a Dávid Ferenc Egylet Ifjusági Köre havi programmos teaestélyek tartását határozta el. Az elsőt márc. hó 27-én szép anyagi és erkölcsi sikerrel az Iparos-Egylet olvasóköre helyiségeiben rendezték.

☞ Alapitói dij 500 Leu, minek ellenében az „Unitárius Közlöny“ ingyen jár!

Székelykereszturi véndiákok találkozója. Május 29-én és 30-án lesz a székelykereszturi unitárius főgimnázium volt növendékeinek véndiák-találkozója, amire ujból a legmelegebben felhivjuk olvasóink figyelmét. Az intézet vezetősége nemcsak azokat hivja találkozásra, akik az intézetben végeztek, hanem azokat is, akik rövid ideig voltak az intézet tagjai, de hálával gondolnak vissza ott eltöltött tanulóéveikre. A meghivókat most bocsátják szét. Az ünnepség programmja: Május 29-én (szombaton) ismerkedési est a kaszinó helyiségeiben. Május 30-án d. e. $^1/_2$9 órakor gyülekezés a kaszinó udvarán, ahová az intézet jelenlegi diáksága felvonul a véndiákok üdvözlésére. 9 órakor együttes levonulás az unitárius templomba istentiszteletre, 11 órakor hódolás a régi Alma Maternek, majd átvonulás az uj épület tornacsarnokába véndiák-találkozóra. D. u. 1 órakor közebéd a régi intézet nagytermében. D. u. 5 órakor ifj. tornaverseny a régi intézet játszóterén vagy a tornacsarnokban. Este 9 órakor: müsoros estély és véndiák-bál. A vendégek elszállásolása lehetőség szerint magánosoknál fog történni, de mindenkinek gondoskodnak szállásról, aki legkésőbb május 23-ig jelentkezik, bejelentve azt is, hogy hányadmagával és mikor érkezik. Az intézet vezetősége ujból kér minden véndiákot, hogy jelentse be nemcsak a saját cimét, hapem azokét is, akiknek hollétéről tudomása van. A kereszturi unitárius főgimnázium minden volt növendéke, aki e sorokat olvassa, a maga hatáskörében tegyen meg mindent a találkozó sikerének érdekében! Keresse meg levélben volt osztálytársait, agitáljon részvételük mellett s ha külföldön él, a sajtó utján is tegye mennél szélesebb körben közhirré, hogy május 30-án minden véndiáknak, aki valaha az unitárius gimnáziumban tanult, Székelykereszturon találkoznia kell. A tisztelendő lelkész uraknak is hathatós támogatását kéri az intézet vezetősége! Mindennemü jelentkezéssel a gimn. igazgatóságához kell fordulni.

A medeséri unitárius egyházközségben husvét másodnapján egy minden tekintetben nagyszabásu ünnepség zajlott le a távoli és közeli vidék résztvevése mellett. A harangszentelési beszéddel kapcsolatban felolvasta dr. Kiss Elek theol. dékán a főtisztelendő püspök urnak meghatóan szép főpásztori levelét; a templomba elhelyezett hősök művészi kivitelü emléktábláját felavatta Lőrinczi István tb. esperes s a nők által vásárolt és elkészitett két gyászlobogót Marosi Márton kadácsi lelkész szentelte fel. Imát Ütő Lajos, zárszót és záróimát Kozma Zoltán lelkészek mondottak. A harang beszerzésének történetét Pálffy Albert helybeli lelkész adta elő s Farkas Gábor énekvezér vezetése mellett kiválóan szépen énekelt az általa jól betanitott egyházközségi férfikar. Gálfalvi Péter kadácsi énekvezér vezette a közénekeket. Sófalvi Balázs, Szász Ida, Lukácsi Mózes, Kibédi Gergely szavalata és Szabó Juliska éneke igen szépen sikerült. Délután népes közebéd volt s este Rátkay L.: Felhő Klári cimü népszinművét adták elő nagy sikerrel. Szerepeltek: Szabó Ida, Kibédi Áron, Bartalis Juliska, Pál Irma, Varga Lajos,

Sófalvi Pál, Szabó Zsigmond, Demeter János, Andrási János, Dobos Róza, Varga Anna, Szabó Albert, Bartalis Lajos, Dobos László, Szász Ferenc, Szabó Juliska, Pál Ferenc, Varga Gábor. Sugott Ambrus Péter. Hisszük, hogy e nagy nap Medesér történetében sokat jelent a jövőt illetőleg is. Isten áldása legyen vele!

A clevelandi unitárius egyházközség 12 dollárt küldött a kolozsvári s 10 dollárt a kereszturi középiskoláinknak. Hálás köszönettel vettük.

Máté Sándor bágyoni ny. unitárius kántor egy ügyes, unitárius gyermeket örökbefogadna — amint irja — s a jelentkező forduljon hozzá a közelebbiek megbeszélése végett. (Bagin, Turda.)

A nyárádszentlászlói Nőkszövetsége 2730 leut adott az Egyházközségnek, hogy a templomon levő legszükségesebb javitásokat eszközöljék vele. — A Dalárda 2500 leuját szintén átadta, hogy a tanitói konyhát fedjék be és a fenmaradó összeget szintén templomreparálásra forditsák. Egyházközség hálás köszönetét nyilvánitja s nagy örömét fejezi ki a haladást munkáló tevékenykedések felett.

Köszönet. A brassói unitárius templomépités céljára a következő szives adományok történtek (folytatás): Török Sándor adománya Brassó 500 leu, Pál János adománya Brassó 250, Gálfalvi Sámuel adománya Gálfalvi Kálmán tragikus halála alkalmából 500, Unitárius főgimn. tanári kara és ifjusága Székelykeresztur 700, Halmágyi Gábor adománya el nem fogadott munkadij fejében Brassó 100, Barabás Ferenc és neje Barabás Ágnes adománya Árkos 100, Dimény Mózes gyüjtése Hosszufalu 300, Tellmann Béla adománya Brassó 500, Albert Károlyné adománya Brassó 50, Andrássy Árpád adománya Brassó 100, Gossman Béla adománya Brassó 80, Szentpáli Albert adománya 40, Bartha Miklós adománya Brassó 300, Téli táncestély tiszta jövedelme 22.598, Majális tiszta jövedelme 13.959, Dr. Kerekes István adománya Marosvásárhely 500, Magyari Lajos és neje adománya Benedek Jánosné halála alkalmából koszorumegváltás cimen 300, Szabó Dénes gyüjtése több helyen 245, Szabó Dénes gyüjtése Bölönben 923, Általános Kereskedelmi R. T. Brassó adománya 200, Palatka Domokos adománya Balázsfalva 100, Veress N. adománya Täglich L. utján 200, Br. Petrichevich-Horváth Kálmán adománya ujévi ajándék cimen Felsőzsuk 100 leu. Midőn a fenti szives adományokért, valamint a gyüjtők fáradságáért a brassói unitárius egyházközség nevében hálás köszönetünket fejezzük ki e helyen is, tisztelettel kérjük mindazokat, egyeseket és egyházközségeket, kiknél gyüjtőiv van, hogy bármily csekély adománnyal azt mielőbb visszajuttatni sziveskedjenek. *Kovács Lajos* s. k. lelkész, *Fazakas József* s. k. gondnok.

Dr. Boros György: Szivemet hozzád emelem, női imakönyv, **Csifó S.:** Szentábrahámi imádságos könyve, **Vári Albert:** Imádságos könyv, kaphatók szerkesztőségünkben.

Kérelem. Az Unitárius Közlöny kolozsvári előfizetőit felkérem, hogy hátralékban levő dijaikat juttassák el közvetlenül a pénztárunkhoz, a Teológiai Akadémia tanári szobájába, minthogy a többször is megkisérelt beszedés célhoz nem vezetett és a dijak jelentékeny része sem elegendő a beszedéssel járó költségek fedezésére. *Gálfi Lőrinc,* pénztárnok.

Az „Unitárius Könyvtár“ sorozatában az eddigi csinos kiadásban megjelent Gagyhy Dénes: Dávid Ferenc, Vári Albert: Miért vagyok én unitárius? Gálfi Lőrinc: A jelenkor Jézusa, Vári Albert: Berde Mózsa cimü négy füzet. Mindenkinek szivesen ajánljuk. A két első ára 5—5, a két utóbbié 10—10 leu.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába március 18-tól április 26-ig előfizetői és tagsági dijat fizettek: Nyárádszentmártoni Nőegylet, Ármánkó Dávid Bernadea, Kelemen Árpád Kál, Lőrinczy László Cleveland, Gálfalvi Kálmánné Brassó, Csiki Gábor Budapest, Ambrus Kálmán, Simó Mihály, Szilágyi Sándor Lupény, Árkosi Ferenc, Csép Lajos, Koronka Dénes Vulkán, Szücs Ferencné Nagyvárad, Pataky Kálmán Nyárádszentlászló, Pap Dániel, Dávid Ferenc Egylet, Ekárt Andor, Ekárt Andorné Csehétfalva, Németh Albert Székelyudvarhely, Szatmáry Lajos Parajd, Török Lajos Énlaka, Csifó Salamon, Csifó Salamonné, Papszt Gyula, Weress László, Kelemen Lajos, Vaska Dezső, Took József Kolozsvár 1926-ra. Dobos József Kál, Borbély Samu Vulkán 1925-re. Unitárius Egyházközség Lokod, Özv. Botárné Borbély Anna Torockó, Kovács Dénes Szászrégen, Pálffy István Marosludas, Kálmán Zsigmond Lupény, Balog Samu Vulkán, Solyom Györgyné, S. Nagy Józsefné, Alföldi Andrásné, Pálffy Mártonné, Botár István, Vári Albert Kolozsvár 1925—1926-ra. Fazakas Olga Kolozsvár, Gyulai Béla Sinfalva, Sebestyén Sándor Barót, Dr. Sárdi Elemér, Ambrus Géza, Bencédi Irénke, Csathó Pálné, Dr. Csulak Mihály, Derzsi Dezső, Dr. Fekete Sándor, Özv. Graef Antalné, Gálffy Zsigmond, Jakab Géza, Dr. Kauntz Józsefné, Minerva Részvénytársaság, S. Nagy László, Dr. Nyiredi Gézáné, Pálffy Sándor, Tana Ferenc, Puhala József, Özv. Anca Aurélné, Dr. Mikó Imre, Miklós Zsigmond, Dr. Kiss Ernőné, Király József Kolozsvár 1924—1926-ra. Dr. Abrudbányay Géza, Alexi Ferencné, Dr. Benedek Miklós, Fangh Erzsébet, Farkas Gyula, Farkas László, Özv. Farkas Vilmosné, Dr. Gyergyai Árpád, Gurát Béláné, Dr. Jancsó Ödönné, Dr. Márkos György, Nagy Kálmán, Dr. Pataki Jenőné, Pap Domokosné, Renner Emilné, Sikó Lajos, Szabó Pál, Szigethy Cs. Miklós, Vass Domokosné, Dr. Veress Géza, Dr. Várady Aurél, Fülöp Miklós, Placsintár Károlyné Kolozsvár 1923—1926-ra. Török Lajos Énlaka, Özv. Lőrincz Károlyné, Dahlstäm Kálmánné, Id. Barabás Lajos, Dancs Lajos, Barabás Gábor Árkos, Benedek Lajos, Benedek Gyula, Keresztes Gyula, Bartha Lajos, Ferencz Lajos, Gazdag Miklósné, Darkó Lajos Nagyajta, Nagy Lajos, Serester

Ignác, Sigmond Tamás Kökös, Id. Bedő Lajos Kálnok, Para Ida Sepsiköröspatak, Bálint Mihály Brassó, Tamás Jánosné Marosvásárhely, Özv. Miklós Györgyné Kobátfalva, József János, özv. Csegezy Gáborné, Özv. Csép Mihályné, Csép József, Kovács Mózes, Csegezi Máténé, Csongvay Dénes Bágyon, Vida Géza Sepsiszentgyörgy, Szakál Mihályné, Kászoni Sándor Erzsébetváros, Pap György, Gvidó Béla esperes, Ifj. Gvidó Béla Dicsőszentmárton, Ifj. Udvari György, Id. Tánczos János, Unitárius Egyházközség Magyarsáros, Mircse Dénes, Ifj. Nagy Lajos, Osváth Domokos Kobátfalva 1926-ra, Bölöni Vilmos, Vizi Gézáné Székelyudvarhely, Zoltán György Nagyajta, Bódi Imre Brassó 1925-re. Simon Józsefné Nagyajta, Szabó Dénes, Kiss Gyula, Kádár Sándor, Székely Kelemen Sepsiköröspatak, Ilkey Elek Brassó, Özv. Török Bertalanné Érkörös, Bella Edéné Marosvásárhely, Baranyai Pál (alsó), Kaszás Gyula, Bottyán Balázs, Balogh Pál, Balog Mihály P., Csép Tamás F., Árkosi Dezső, Benke Zsigmond, Simonfi Máté, Özv. Pálffy Máténé, Pálffy Tamás, Szép Gábor, Csép János, Fodor Tamás, Csép Ferenc F. Bágyon, Raffaj Ferenc Dicsőszentmárton 1925—1926-ra. Bedő Béla Kálnok, Unitárius Egyházközség Torockószentgyörgy, Árkosi Mihály, Balogh Mártonné Bágyon, Unitárius Egyházközség, Márton András, Kozma Zoltán Székelyszentmiklós, Unitárius Egyházközség Nagysolymos, Unitárius Egyházközség, Zsakó Gyula Kissolymos 1924—1926-ra, Kaszás Anna, Fehér Mihály, Simonfi Elek Bágyon 1924—1925-re. Alapitói dijat fizettek: Unitárius Teológiai Akadémia Kolozsvár 500 L., Incze Zsigmondné Olthéviz 100 L., Kovács Margit Kolozsvár 200 L., Uzoni Imre Kolozsvár 500 L., Demény Andor Kolozsvár 400 L., Lőrinczy Dénes Lupény 100 L., Kovács Irén Resica 200 L., Reichert Károly Datk 450 L., Unitárius Egyházközség Homoródszentpál 300 L., Barla Dezső Marosludas 200 L. és Varga Andor Magyarsáros 500 L.

Kolozsvár, 1926. április hó 26-án.

Gálfi Lőrinc,
pénztárnok.

Szerkesztői izenet: Ki nem jöhetett cikkekért, versekért stb. türelmet kérünk.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Szerkesztik: Dr. Kiss Elek, Pap Domokos, Pálffi Márton, Dr. Varga Béla.

Előfizetési ár: Egész évre 40 L. Magyarországra 60 L. Egyes szám ára 5 L. Akik a 40 L.-t egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapitódij 500 L. Minden pénz **Gálfi Lőrinc** egyleti pénztároshoz küldendő.

Nyomatott „Corvin“-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17 sz